

man har saadanne faktiske Oplysninger for Die, synes jeg ikke, man har Grund til at troe paa, at Statsseminarierne ikke vilde blive aldeles overflødig. Jeg har, som jeg allerede har udtalt, saameget mere imod dem, som der lægges altfor megen Bøgt paa Examensvæsenet; man læser altfor meget for blot at faae Examen og derefter at vente paa Ansættelse. Jeg troer neppe, at dette saameget er Tilfældet med Blaagaards Seminarium, og af disse Hensyn mener jeg, at man skulde tiltræde Mindretallets Forslag. — Jeg skal endnu kun tillade mig en Bemærkning med Hensyn til hvad der er sagt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) om Sorø Akademi. Hans Ytringer have gjort det Indtryk paa mig, at man, naar man vil følge den Vej, som det ærede Medlem har foreslaaet, vil komme til det Resultat, at man maa anvende en Deel af Akademiets Midler til katolske Klostre.

Krabbe: Uagtet der i den Slutning, som vi have hørt omtale her, nemlig angaaende Anvendelsen af Sorø Akademis Midler til katolske Klostre, ganske vist er noget i høi Grad stødende, saa troer jeg dog, at disse Udtalelser hosde Fleste i denne Sal, uagtet dette og uagtet den udførlige Smøbegaelse, som den Anstualse, som er udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), her har faaet, have fundet en vis Gjengang. Man er bleven enig om, at der er nogen Feil tilstede, og forsaavidt er jeg ogsaa enig med det ærede Medlem; men der er i en anden Henseende i høi Grad Uenighed og navnlig med Hensyn til Retningen i vort politiske Liv og om det Standpunkt, hvorfra Misnoien er kastet ud. Der har indsnegnet sig en Feil — der er idetmindste en saadan efter min Mening — ikke saameget den, at Overfludet, som ikke anvendes til Stiftelsen, anvendes til andre beslaegtede Diemed, til videnskabelige og kunstneriske Diemed, det er ikke Feilen; men derimod seer jeg en Feil i den Maade, hvorpaa dette anvendes til Stiftelsens egne Diemed. Det steer paa en urigtig Maade, idet nemlig det, der derved vindes, ikke svarer til det, som oprindeligt er tilsigtet. Ved de Midler, som anvendes til dette Diemed, bringes der en lærd Skole tilveie aldeles efter

samme Mønster, aldeles i Niveau med alle andre lærde Skoler, en lærd Skole paa et Sted og under Forhold, hvor der slet ingen Trang er dertil; dette forekommer mig at være Feilen. Det, der har været tilsigtet ved Sorø Akademi, troer jeg at være en fri Skole for den høiere Dannelse, men denne giver det paa ingen Maade. Saaledes som Forholdene have udviklet sig, nemlig at Akademiet kun er en lærd Skole ligesom alle andre, er det umuligt, at det kan anvende al sin Formue. Jeg troer derfor, at det er rigtigt, at Formuen anvendes til andre beslaegtede Diemed, og jeg troer allerminst, at Holbergs Navn og Aand kan paaberaabes mod en saadan Anvendelse. Det hænger sammen med et andet Punkt i det ærede Medlems Foredrag, som jeg vilde berøre, nemlig det, at han kaster sin Misnoie med de Feil, som have indsnegnet sig ved Sorø Akademi i den forrige Periode, over paa den demokratiske Udvikling af vort politiske Liv, thi det er dog aabenbart, at Stiftelsen, saaledes som den er, ikke hidrører herfra, men fra den absolute Kongemagt, og det er, som det ærede Medlem selv har anført, ikke fra vor Frihedstid, men fra den absolute Tid, at den Praxis er begyndt, at anvende denne Stiftelses Overflud til andre Formaal. — Det var disse Bemærkninger, af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, der nærmest foranledigede mig til at begjære Ordet. Efterat han havde talt, er det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) kommen ind paa et andet, meget vigtigt Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Lovgivningens og Administrationens Forhold til det lærde Skolevæsen. Jeg har i høi Grad glædet mig over de værdifulde Udtalelser, som i denne Henseende ere fremkomne fra det ærede Medlem; de have givet mig Haab om, at en Afgjørelse i Fremtiden vil kunne naaes i den Retning, han har udtalt. Jeg er ligesom han af den fulde Overbeviisning, at det rette Forhold er det, at Lovgivningsmagtens Myndighed med Hensyn til Underviisningsvæsenets Ordning absolut bør hændes; dette er begrundet i Sagens Natur. Den Paastand, som i dette Dieblik er bleven reist af den høitærede Kirke- og Underviisningsminister, nemlig at det fra Rigsdagens Side tidligere skulde være blevet